

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Martin Toman:

Od sultanismu k rozpadlému státu: Libye po pádu Kaddáfího

Bc. Martin Toman si pro svoji práci vybral pro mě osobně spíše problematičtější téma, neboť jednak příliš nespadá do mé odbornosti, ale především v něm nevidím příliš potenciálu pro přínos k poznání. Tyto obavy se po přečtení práce potvrdily, ale současně musím zdůraznit, že je více než vyvážíla „řemeslná“ kvalita výsledného textu.

Už od velmi zdařilého úvodu je totiž znát, že autor dokáže velmi dobře psát. Práce je čtivá, na stylisticky velmi dobré úrovni a ani po typografické či gramatické stránce k ní nemám žádných významných výhrad, což se u kvalifikačních prací málokdy stává. Autor si v úvodu stanovuje hlavní výzkumnou otázku, zda *byl Kaddáfího režim v Libyi v letech 1969 až 2011 sultanistickým režimem*. A následně i dvě vedlejší otázky – (1) *Je současná post-kaddáfíovská Libye rozpadlým státem?* a (2) *jaké bylo dědictví sultanistické Libye v porevolučním vývoji této země v návaznosti na argumenty Michaela Brattona a Nicolase van de Walla?* Právě na těchto otázkách se potvrdila skepse, kterou jsem měl ohledně přínosu práce.

Ponechám teď stranou, že odpovědi hned na dvě otázky jsou již dopředu známé z názvu práce a omezím se tak na konstatování, že odpovědi na všechny otázky jsou dopředu jasné i bez znalosti názvu. Předně zařazení kaddáfíovské Libye mezi sultanistické režimy není v odborné literatuře ničím novým a autor se tak mohl odrazit od již existujících studií, případně s nimi polemizovat. Jaké bylo dědictví sultanismu pro porevoluční vývoj vyplývá už z podstaty samotného sultanismu a o tom, že je Libye rozpadlým státem se lze běžně dočíst jak ve vědeckých článcích, žebříčcích Fragile State Index a dokonce i v masmédiích. Autorovi jistě nelze upřít snahu propojit již více jak 20 let starou Linzovu kategorii sultanismu s neopatrimonialismem v podání M. Brattona a N. van de Walla, na druhou stranu i tento zdroj je přes čtvrt století starý a jistě by neškodilo poohlédnout se po novějších konceptech a teoriích, které by bylo lze na daný problém aplikovat.

Výsledný text je tak pro mě velmi kvalitní sumarizací již známého, a to jak po teoretické, tak i empirické stránce, což je dle mého názoru škoda, protože autor má bezesporu obrovský potenciál a ony řemeslné dovednosti. Dokáže velmi dobře psát, argumentovat, vytvořit si a obhájit vlastní teoretický i metodologický rámec a byť mu vyčítám jeho neaktuálnost,

nemohu mu upřít smysluplnost a konzistentnost. Vzhledem ke snaze číslovat a hodnotit jednotlivé etapy zkoumaného režimu co do míry „sultanizace“ bych snad přeci jen ocenil, kdyby autor výsledné číselné hodnocení explicitně uváděl v jednotlivých podkapitolách a více je tak propojil s konkrétními argumenty, ale to je spíše taková drobnost. Strukturu práce jinak považuji za logickou a přehlednou, byť autor chybně vkládá přílohy před seznam zdrojů, který navíc nedisponuje předepsanými nadpisy a rovněž chybně vkládá seznam zkratk do příloh, ačkoliv by měl být před obsahem práce.

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že práci k obhajobě **jednoznačně doporučuji**.

V Českém Meziříčí 16. srpna 2021

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.